

Cem Akas, 'Noktanın Kesimleri Antolojisi' adlı kitabında uçandırelere, geleceği görmeye ve zamanın yapısına değiniyor

Edebiyat dışı mizahın dehlizlerinde hikâyeler

"Bu kitabın çeşitli yerlerinde uçandırelere, geleceği görmeye ve zamanın (benim anladığım şekliyle) yapısına değindim" diyor Cem Akas, ilk kitabının sonundan bir sonraki hikayesine başlarken. Garip bir karma getiriyor "Noktanın Kesimleri Antolojisi": Altıyazarları Woody Allen, Lem ve Cortazar başta olmak üzere tutarlı bir kadro; üst-yazar nedense yalnızca kendisi; Jam-Session yerine Cem: Ses-sion yapıyor Akas.

Ana damar

Mayası böyleyse tutarlı da, akışı bana öyle gelmedi kitabın: Nefis bir uvertürle giriyoruz antolojiye: "Gerçekle Öte Yarımda": Pop-Art bir Faulkner pastisi. Bunu, kitabın kanunca en zayıf parçası, "Tanrı-ların da Burnu Kapanır" izliyor. Buluşlarının denge uyumunda, arzalı, yer yer edebiyat dışı mizahın dehlizlerine sokulan, muharririn edibi yenik kıldığı bir yaklaşımla malûl bir hikaye. Sonra, inişli çı-

kışlı bir yol: Kitabı bitirdiğimde, onu durmadan çalışan bir asansör-de okuduğum izlenimine kapıldım.

Bu bir kitap ayıklanmamışlığı mı? Bunu ikinci, üçüncü kitaplar göstercektir. Adr üstünde "Antoloji", belki de birkaç yazarı değilse bile, o tek yazarın birkaç kimlikte kararsız kalışını, onları cem ederek gösteriyor olabilir mi? Yarı yarıya böyle, diye düşünüyorum; çünkü bir ana damarı var Akas'ın, onu aslında bütün hikayelerinden geçiriyor da, Nedir peki aksayan?

Yanılmıyorsam, bir "krıvam" sorunuyla karşılaşılıyor, hikayeden hikayeye geçerken. "Hammurabi Saklıdan Yaşadı mı Patron" gibi dörtörtlülük, modernist bir 1001 gece tümtüraklığı ile "Olasılığın Yaşamında Bir Gün" gibi çok sık başvurulmuş bir kesite ilişkin çok da özgün olmayan bir türün Akas'ta yanyana gelebiliyor. Demek ki "fikir"lerinin çekiciliğine yeniliyor yazar: Yalnızca çok iyi kotarılmış parçaları seçseydi, ala-

Enis Batur

bildiğine etkileyici bir kitapla çıkagelmüş olacaktı.

Gene de, Sezar'ın hakkını mah-fuz tutmak gerekiyor. "Noktanın Kesimleri Antolojisi" ile yazar ana eğilimini, yol aldıkça pekiş-tireceğini sandığım özelliklerini bir bir köşebaslarına yerleştiriyor. Bunlardan ikisinin hemen ağırlık-larını koyduktan söylenebilir: Ayar sorunu taşımakla birlikte. "Humo-ur" mühürlü bir dünya getiriyor Akas; malzemesinin ciddi bir bölümlünü bilim evreninden kotara-rak, bizde bir tek Orhan Dürü'da rastlanan özgün bir tematik çizgi ortaya koyuyor.

Ayrı kutuplar

Söylemek belki gereksiz ama, benimkisi bütününle öznel bir oku-ma tabii. Cem Akas'ın hikayelerinde gördüğümü iniş-çıkışı, aslında bu iki eğilimi içleme biçimine maledi-yorum. "Humour"un önemli pay

tuttuğu yazarlar ile de aynı kutup-ta yer almazlar. Sözelimi Kafka ve Beckett'te gültü, Nietzsche'nin yitkilediği şirperci bir anlam boyu-tu taşır, keşinkey keyif unsuru barındırmaz. Buna karşılık, Woody Allen'da zekanın metafizik intika-mını yaşarız da, bir ölüm şakası söz konusu olmadığını biliriz: Dün-yayı hafifcesene bile hafifleten bir eda vardır onda. Şimdi Cem Akas'ın bir ayağı kayıkta, ötekisi iskelede gibi geliyor bana: Görü-nüşte, zekanın oyuncu güdüsü yönlendiriyor onu, ama altta kap-kara bir töz de örtünüyor olabilir. Kendi payına Beckett'teki kanlı palyaçoyu yeğlerim elbette, ama dediğim gibi bu eninde sonunda bir tercihtir. Karşı çıktırıysam bu noktada, bölünmeye karşı çıktım yalnızca "Humour"un türüne değil.

"Malzeme" konusu, bu ilk eği-lime koşut bir ayar sorunu doğu-ruyor, doğuruyorsa. Buna karşılık, alabildiğine zengin bir program getiriyor. Edebiyat adamında çok sık

rastlanmayan, son derece besleyici bir ilgi alanına dayandığı apaçık ortada Akas'ın.

Şüpheli yargılar

Son olarak, "Noktanın Kesimleri Antolojisi"nin diline değinmek istiyorum. Genç şairlerin artık ace-milik sürecinden geçmediği, neredeyse hepsinin usta bir dil düzeyi tutturduğu konusunda biraz şüp-heci yargılar geliştirdim son dönemde. Aynı gözlemi anlatı katında yapı-mıyoruz. 1960'lı yıllarda doğmuş yazar kuşağı -bunu burada söyle-mek zorundayım, kim ne derse desin-, Kürsat Başar bir yana dil sorununu çözmüş gibi görünmüyor bana. Cem Akas'ı ikinci bir örnek olarak selamlıyorum: Elini kolunu sallayarak içinde gezindiği pürüz-süz Türkçe adına.

Cem Akas
"Noktanın Kesimleri Antolojisi"
Hil Yayınları
156 sayfa, 8.000 TL.